

Les quatre estacions de Vivaldi — Venice Baroque Orchestra & Siranossian

Palau 100

Dilluns, 17 de maig de
2021, 18 i 20.30 h

Sala de Concerts

Programa

Chouchane Siranossian, *violí*
Venice Baroque Orchestra
Gianpiero Zanocco, *concertino*

Francesco Geminiani (1687-1762)
Concerto grosso en Re menor, “la Folia”

Antonio Vivaldi (1678-1741)
Les quatre estacions
Concert núm. 1, en Mi major, op. 8, RV 269, “la Primavera”

Allegro
Largo e pianissimo sempre
Allegro pastorale

Concert núm. 2, en Sol menor, op. 8, RV 315,
“l’Estiu”

Allegro non molto
Adagio e piano – Presto e forte
Presto

Concert núm. 3, en Fa major, op. 8, RV 293, “la Tardor”

Allegro

Adagio molto

Allegro

Concert núm. 4, en Fa menor, op. 8, RV 297, “l’Hivern”

Allegro non molto

Largo

Allegro

Durada aproximada del concert: 70 minuts, sense pausa
#clàssics #popular

Comentari

Després de la mort de Henry Purcell (1659-1695), Anglaterra es queda òrfena de músics destacats i altres compositors europeus aprofiten el moment per establir-se a l'illa. El 1713 va morir a Roma Arcangelo Corelli (1653-1713), el compositor més important del moment i representant per excel·lència del *concerto grosso*. Aquesta forma musical es caracteritzava per tenir tres moviments i per jugar amb l'alternança entre un petit grup solista d'instruments (*concertino*) i la resta de l'orquestra (*tutti o ripieno*). Un any més tard, el 1714, un jove violinista anomenat Francesco Geminiani es trasllada de Nàpols a Londres i és en aquesta ciutat on desenvolupa gran part de la seva carrera com a violinista, compositor, teòric i pedagog musical.

Un dels deixebles de Corelli va ser Francesco Geminiani (1687-1762), que no només es va encarregar de portar la música del compositor a Londres a través de la interpretació de les *Sonates per a violí*, sinó que també es va sumar a aquesta moda estilística i va adaptar algunes de les seves obres més conegudes. Neix d'aquesta manera la primera obra del concert, el *Concerto grosso en Re m, "la Folia"*. Cap al 1729 Francesco Geminiani adapta la *Sonata op. 5 núm. 12* de Corelli, originària per a violí i baix continu, i la reescriu per a tota una orquestra de corda adoptant la forma tan popular de *concerto grosso*. Adapta, però, els instruments de la part del *concertino* afegint la viola al petit grup solista.

La *folia* és una dansa d'origen portuguès, coneguda ja al segle XV i que va ser molt popular durant el Barroc espanyol i italià. La de Corelli és segurament l'exemple més famós de variacions sobre aquest tema. És fàcilment recognoscible per un patró harmònic que es repeteix contínuament. Altres compositors coetanis van escriure també *folias*; són conegudes les de Marin Marais (1656-1728), Alessandro Scarlatti (1660-1725), Jean-Henri d'Anglebert (1629-1691) o Antonio Vivaldi (1678-1741). Fins i tot al segle XX, quan ja no era costum, Serguei Rakhmàninov escriu una obra anomenada *Variacions sobre un tema de Corelli* (1931), on també fa servir el tema de la *folia*.

Una altra faceta que cal destacar de Francesco Geminiani és la publicació de tractats sobre la pràctica musical de l'època. Els seus escrits *L'art de tocar el violí* (1732) i *Tractat del bon gust en l'art de la música* (1749) mostren una idea de l'estètica musical del moment i actualment són algunes de les eines que utilitzen els intèrprets per apropar-se a l'anomenat “so original”.

Mentrestant aquesta música triomfava a Londres, a Amsterdam es va publicar el 1725 un conjunt de dotze concerts per a violí sota el nom d'*Il Cimento dell'Armonia e dell'Invention* (Concurs entre Harmonia i Invenció), entre els quals figuren els quatre concerts més interpretats de tota la història de la música, *Les quatre estacions* d'Antonio Vivaldi (1678-1741). El mateix compositor en la dedicatòria al comte Morzin explica que la música havia estat composta anys abans. Sembla que una estada a la ciutat campestre de Màntua va inspirar Vivaldi a escriure i descriure musicalment els paisatges de la natura i la vida quotidiana associada a cada estació de l'any. Segurament la seva estrena va ser impactant per als oients, tot comportant un cas molt precoç del que molt més tard serà conegut com a música programàtica i que tindrà el seu esplendor en la música del Romanticisme.

Cadascun dels quatre concerts per a violí que formen part de *Les quatre estacions* es va publicar conjuntament amb uns sonets que acompanyen narrativament la música. En els quals es descriuen la Primavera, l'Estiu, la Tardor i l'Hivern. Vivaldi explota al màxim les possibilitats tímbriques dels instruments per aconseguir efectes com el cant dels ocells, gossos bordant, tempestes o el murmuri dels rierols. Quant a la forma de presentar aquests concerts, ens trobem de nou un estil conegut, l'alternança entre el solista i tota l'orquestra.

Oblidem tot el que hem escoltat abans per poder posar-nos en les oïdes del públic de principis del segle XVII i deixem-nos endur per la música de moda a Londres i sorprendre'ns per les novetats de la música descriptiva de les quatre estacions.

Maria José Anglés, *musicòloga*

Mecenes Protectors

Mecenes d'Honor

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Bankia – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics
Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – Fundació Antigues Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía
Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Clomer
Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarisas – Maria José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal

Aquell any...

1725

MÚSICA

S'imprimeix a Amsterdam el recull de composicions que inclouen les obres més conegudes del compositor Antonio Vivaldi. Són un total de dotze concerts per a violí, cordes i baix continu, que s'agrupen sota el títol *Il Cimento dell'Armonia e dell'Inventione*. Les primeres quatre obres corresponen a *Les quatre estacions*.

HISTÒRIA

Es firma a la ciutat de Viena el tractat de pau que posa fi al conflicte que s'havia generat vint-i-cinc anys enrere, arran de la Guerra de Successió a la Corona Espanyola, entre els imperis de Felip V d'Espanya i el Sacre Imperi Romanogermànic de Carles VI d'Àustria.

ART

Cap aquest any es creu que neix l'artista japonès Suzuki Harunobu, un dels màxims representants de l'estampació i la xilografia al Japó. Harunobu serà dels primers xilografistes a ampliar de manera significativa la gamma de colors que fins en aquell moment es feien servir als gravats, i serà molt imitat.

CULTURA

Neix a Venècia l'escriptor, viatger i llibertí Giacomo Casanova. Les seves aventures i conquestes quedaran recollides en unes memòries, que redactarà cap al final de la seva vida, amb el títol d'*Histoire de ma vie*, i que no es publicaran fins uns quants anys després de la seva mort.

CIÈNCIA

El francès Basile Bouchon, fill d'un orguener de la ciutat de Lió, inventa el primer teler semiautomàtic. Aquell model pioner, que funciona amb l'ajuda d'una cinta perforada, s'anirà perfeccionant amb els anys fins a arribar al teler de Jacquart, un teler mecànic creat a començament del segle XIX.

1729

MÚSICA

Es publica a la ciutat de Londres el recull de Dotze Concerts de l'italià Francesco Geminiani, compostos a partir de les Sonates per a violí i baix continu escrites per Arcangelo Corelli, el seu mestre. L'últim dels concerts, com en el cas de Corelli, porta per títol *La Folia*.

HISTÒRIA

Neix a Szettin, aleshores Prússia i actualment Polònia, Sophie Friederike Auguste von Anhalt-Zerbst, que passarà a la història com a Caterina II la Gran de Rússia. Durant el seu regnat, de més de trenta anys, introduirà importants reformes al país i l'obrirà a les influències culturals europees.

ART

Finalitza la construcció de l'església de la Mare de Déu de Betlem, a Barcelona, obra de l'arquitecte Josep Juli, major. Aquest edifici d'estil barroc, situat al carrer del Carme, cantonada amb La Rambla, ocupa el mateix lloc que una antiga església que havia estat destruïda per un incendi.

CULTURA

Mor a París l'actor i dramaturg francès Michel Baron (originàriament Boyron). Deixeble primer i més tard company de Molière, va ser considerat un dels millors actors teatrals del seu temps. A més, va escriure un seguit de comèdies, la més coneguda de les quals és *L'homme à bonnes fortunes*.

CIÈNCIA

El físic anglès Stephen Gray aconsegueix transmetre l'electricitat a través d'un cos conductor després de diversos experiments. Descobreix així la conductivitat elèctrica i fa pública la seva troballa. Posteriorment, Gray, juntament amb dos científics més, classificarà els diferents materials segons si són conductors o aïllants de l'electricitat.

Pere-Andreu Jariod, *divulgador*

Biografies

Chouchane Siranossian, violí

És una de les principals virtuoses del panorama barroc internacional actual, com a solista i en les actuacions amb moltes orquestres prestigioses. El seu domini de l'instrument, impulsat per la recerca musical i una experiència exemplar, l'han convertida en una intèrpret molt valorada i amb una marcada individualitat.

Estudià violí amb Tibor Varga, Pavel Vernikov y Zakhar Bron i música antiga amb Reinhard Goebel. Participa en la creació d'obres noves, tot col·laborant amb els compositors Daniel Schnyder, Marc-André Dalbavie, Michael Rosin, Bechara El-Khoury, Éric Tanguy, Benjamin Attahir i Thomas Demenga.

Actua com a solista de violí modern i barroc en companyia de músics de la categoria de Kristian Bezuidenhout, Bertrand Chamayou, Andrea Marcon, Leonardo García Alarcón, Daniel Ottensamer, Thomas Demenga, Jos van Immerseel, Christophe Coin, Václav Luks, Andreas Spering, Rudolf Lutz, Alexis Kossenko, Thomas Hengelbrock i François-Xavier Roth. Així mateix, és la líder del grup Esperanza, fundat el 2015, que ja ha guanyat un premi Opus Classic (2018).

Els seus enregistraments *Time reflexion*, *In time* i *L'ange et le diable* han rebut nombrosos premis, com ara un Diapason Découverte i dos International Classical Music Awards (ICMA). El seu darrer àlbum en solitari inclou els *Concerts* de Tartini amb la Venice Baroque Orchestra i Andrea Marcon, guardonat amb un Preis der Deutschen Schallplatten Kritik el mes de març d'enguany. Els seus propers projectes discogràfics inclouen els *Concerts per a violí* d'Andreas Romberg (Capriccio Baroque Orchestra) i *L'art du violon selon Johann Sebastian Bach*, amb Leonardo Garcia Alarcón. Chouchane Siranossian és artista en exclusiva d'Alpha Classics.

Aquesta temporada 2020-21, la seva agenda inclou concerts amb la Venice Baroque Orchestra i la Cappella Mediterranea, amb l'Orquestra del Festival de Dresden i Le Concert Spirituel a Versailles. Ha fet una gira amb Andrea Marcon i Leonardo García Alarcón i ha debutat amb la Simfònica de Bamberg. I ja la temporada 2021-22, té prevista una gira com a solista amb Les Siècles.

Chouchane Siranossian toca dos violins: un de barroc de Giuseppe i Antonio Gagliano i un de Giovanni Battista Guadagnini, cortesia de Fabrice Girardin.

Biografies

© Anna Carmignola

Venice Baroque Orchestra

Fundada el 1997 pel clavecinista Andrea Marcon, la Venice Baroque Orchestra (VBO) és reconeguda com un dels principals grups dedicats a la interpretació d'instruments d'època. Els seus concerts i representacions operístiques són aclamats per la crítica arreu del món. Ha actuat als Estats Units més que qualsevol altra orquestra barroca. Igualment tot sovint fa gires per l'Àsia.

Compromesa amb la descoberta d'obres mestres dels segles XVII i XVIII, sota el lideratge de Marcon, la VBO ha ofert estrenes de *L'Orione* de Francesco Cavalli, *Atenaide* de Vivaldi, *Andromeda liberata*, *La morte d'Adone* de Benedetto Marcello i *Il trionfo della poesia e della musica* i *La Clementina* de Boccherini. Amb La Fenice de Venècia ha fet pujar a l'escenari *L'olimpiade* de Cimarosa, *Siroe* de Händel i *L'olimpiade* de Galuppi, a més de repetir *Siroe* a la Brooklyn Academy of Music a Nova York en primera estrena als Estats Units. L'orquestra s'ha pogut veure arreu del món en especials televisius: BBC, Arte, NTR (Països Baixos) i NHK. Les seves actuacions també han estat presentades per la televisió suïssa amb el documental de Richard Dindo, *Vivaldi a Venècia*.

Entres les fites destacades de la temporada 2018-19 figuren dues gires pels Estats Units i concerts a Europa amb el mandolinista Avi Avital, així com una gira pel Japó, la Xina i Corea amb el contratenor Franco Fagioli. El 2019 va actuar per Europa i el continent americà.

Altres activitats rellevants són les seves extenses gires mundials amb el contratenor Philippe Jarroussky, concerts amb la contralt Marie-Nicole Lemieux a França i Bèlgica, concerts amb Avi Avital a Itàlia, Croàcia, Alemanya, Espanya, França, Mèxic i una gira de dotze concerts pels Estats Units i el Canadà; l'actuació a la Frauenkirche amb la soprano Karina Gauvin al Festival de Música de Dresden, i una gira amb la mezzosoprano Magdalena Kožená passant pel Festival d'Istanbul i el Teatre Mariïnski de Sant Petersburg. I de manera absolutament inusual per a un grup barroc, la VBO va estrenar el concert per a violí *The american four seasons* de Philip Glass. Amb el violinista Robert McDuffie s'ha presentat en vint-i-vuit ciutats el 2010.

El seu darrer enregistrament, el 2015, va ser els *Concerts* de Vivaldi amb A. Avital (Deutsche Grammophon). Anteriorment, un CD d'àries de Porpora (Erato) amb Ph. Jarroussky va rebre una nominació als Grammy. El pastitx sobre *L'olimpiade* de Metastasio (Naïve, 2012) va rebre el Choc du Monde de la Musique. La VBO té una extensa discografia per a Sony i Deutsche Grammophon, com la primera gravació mundial d'*Andromeda liberata* (DG) i, entre d'altres, *Concerts per a violí* amb G. Carmignola, també amb Viktoria Mullova, *Simfonies i concerts de corda* de Vivaldi, *Motets i àries* de Vivaldi amb la soprano Simone Kermes, dos CD amb M. Kožena d'àries de Händel i de Vivaldi, i àries italianes amb Patricia Petibon. A més de *Les quatre estacions*, l'estrena discogràfica de *Concerts* de Vivaldi per a Sony, així com una col·lecció d'àries de Bach amb Angelika Kirchschrager. La VBO també ha estat distingida amb el Diapason d'Or i els premis Echo i Edison.

Palau de la Música Catalana

DC 19.05.21
Vivica Genaux &
Vespres d'Arnadi
—La Cort de Dresden

DJ 20.05.21
Orquestra Simfònica de
l'ESMUC & Martínez
Izquierdo
—*L'ocell de foc*
de Stravinsky

DT 25.05.21
Quartet Casals
—El retorn al Palau

DT 08.06.21
Alba Ventura, piano
—*Iberia* d'Albéniz

DJ 10.06.21
Carolyn Sampson
& Juan de la Rubia
—*Quadern d'Anna*
Magdalena Bach de
Bach

DG 20.06.21
Olivier Latry, orgue
—L'organista
de la catedral de
Notre-Dame de Paris

DS 10.07.21 | DG 11.07.21
Passió segons sant Mateu
de Bach
—Centenari de
l'estrena amb l'Orfeó
Català

#LaMúsicaEnsOmpleDeVida

Confecciona el teu pack a mida i gaudeix del 15% de descompte
(de 4 a 9 concerts) i del 20% de descompte (a partir de 10 concerts).
Preus especials per a grups i packs a mida d'entrades. Consulta els
descomptes per a menors de 35 anys a www.palaumusica.cat/joves

Més informació a www.palaumusica.cat

Formació orquestral

Venice Baroque Orchestra

VIOLINS I

Gianpiero Zanocco

Mauro Spinazzè

Massimiliano Tieppo

VIOLINS II

Giorgio Baldan

Giuseppe Cabrio

Teresa Storer

VIOLA

Maria Bocelli

VIOLONCEL

Massimo Raccanelli

CONTRABAIX

Alessandro Pivelli

CLAVECÍ

Lorenzo Feder

LLAUT

Ivano Zanenghi

SOLISTA

Chouchane Siranossian

També et pot
interessar...

**Palau Grans Veus - Vespres Barrocs al
Palau**

**Vivica Genaux & Vespres d'Arnadí
—Àries d'òpera de Händel**

Vivica Genaux, mezzosoprano

Vespres d'Arnadí

Dani Espasa, clavecí i direcció

J. A. HASSE: “Obertura” de *Didone Abbandonata*, *IñH* 36

J. A. HASSE: “Son qual misera colomba”, ària de
l'òpera *Cleofide*, *IñH* 25

J. A. HASSE: “Il sacrificio si compisca...Con sì funesto
addio”, recitatiu i ària de l'òpera *Irene*, *IñH* 54

J. D. ZELENSKA: *Ouverture a 7 concertanti en Fa Major, ZWV*
188 ([Grave] - Andante - [Grave])

J. A. HASSE: “Lieto gioisci o Core... Nocchier che teme
assorto”, recitatiu i ària de l'òpera *Cajo Fabricio*, *IñH* 20

J. G. PISENDEL: “Allegro” del *Concert per a violí en Sol*
Major, ĴunP I.4 c

J. A. HASSE: “Qual di voi primo invoco-Piange quell fonte”,
recitatiu i ària de l'òpera *Numa Pompilio*, *IñH* 69

J. A. HASSE: “Allegro” de la *Simfonia Op. 5, núm. 6*

J. G. PISENDEL: “Allegro” del *Concert per a violí en Sol*
Major, ĴunP I.4 c

J. A. HASSE: “Di quell'acciaro al lampo”, ària de
l'òpera *Solimano*, *IñH* 97

Dimecres, 17.05.21 – 20 h

Sala de Concerts

Preus: de 18 a 56 euros

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTITUTO NACIONAL DE
ARTES ESCÉNICAS Y DE LA MUSICA

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION